

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Полтавська державна аграрна академія

Факультет обліку та фінансів

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції

«ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

**присвячується 100-річчю
Полтавської державної аграрної академії**

23 квітня 2020 р.

м. Полтава

**УДК 657:005.3
П 78**

Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : матеріали II Міжнар. наук. – практ. конф., присвяченої 100-річчю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 23 квітня 2020 р.) / за ред. Плаксієнка В. Я., Пилипенко К. А. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. 705 с.

ISBN 978-617-7669-65-3

Посвідчення УкрІНТЕІ № 93 від 17.02.2020 р.

***Затверджено до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії
(протокол № 9 від 17.04.2020 р.)***

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств в умовах сьогодення.

Тексти матеріалів тез подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

ISBN 978-617-7669-65-3

© Полтавська державна аграрна академія, 2020

Палій М. О., Крайник В.Г.,
здобувачі вищої освіти СВО – бакалавр
спеціальності 071 облік і оподаткування
Полтавська державна аграрна академія
(м. Полтава, Україна)

СТАВКА ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: РЕТРОСПЕКТИВИЙ АНАЛІЗ

На сьогоднішній день дана тема є актуальною, адже податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) – один із трьох «великих» податків, які є джерелом наповнення бюджету України (табл. 1). У загальних податкових надходженнях за 2004 – 2018 рр. частка ПДФО склала 17,8 %.

Таблиця 1

Структура податкових надходжень до державного бюджету України за 2004-2018 рр., % [1]

Роки	ПДВ	ПДФО	ПП	Інші податки та збори	Всього
2004	36,7	16,9	20,7	25,7	100
2005	41,3	15,2	20,6	22,9	100
2006	44,8	15,6	17,9	21,7	100
2007	41,9	18,6	18,4	21,1	100
2008	46,8	17,0	17,7	18,5	100
2009	48,8	18,2	13,5	19,5	100
2010	45,7	18,4	14,5	21,4	100
2011	47,1	16,4	15,0	21,5	100
2012	46,9	17,3	14,2	21,6	100
2013	46,0	18,3	13,9	21,8	100
2014	46,7	18,5	9,9	24,9	100
2015	42,9	17,4	6,8	32,9	100
2016	44,3	18,6	8,1	29,0	100
2017	45,8	19,6	7,7	26,9	100
2018	45,5	20,4	8,2	25,9	100

Основним нормативним документом, який регламентує порядок нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб є Податковий кодекс України (ПКУ). Базою оподаткування є загальний оподатковуваний дохід, ставка податку становить 18 % бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих), у тому числі, але не виключно у формі: зарплати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які

нараховуються (виплачуються, надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами [2].

У більшості країн світу дохідна частина бюджету значною мірою залежить від надходжень прибуткового податку (податку на доходи фізичних осіб), а тому йому надається особливе значення у вирішенні соціальних проблем суспільства. Оподаткування доходів населення в іноземних державах здійснюється за прогресивною системою, але також наявні тенденції впровадження пропорційного оподаткування, зокрема у країнах, що мають на меті системне спрощення податкового законодавства.

Аналізуючи основні аспекти нарахування та сплати ПДФО (табл. 2), необхідно зазначити, що суттєві зміни в оподаткування доходів фізичних осіб були запроваджені Законом України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» від 31.03.2014 №1166-VII [3]. Зменшення ставки ЄСВ для роботодавців до 22%, а також скасування вимоги щодо утримання її із заробітної плати працівників у розмірі 3,6%, сприяли зростанню ПДФО з 15% до 18%.

Таблиця 2

Ретроспективний аналіз ставки ПДФО

Роки	Мінімальна заробітна плата (МЗП) на 1 січня, грн.	Ставки ПДФО
2013	1147	15% до 11470 грн. (1147*10 МЗП у розрахунку на місяць), 17 %
2014	1218	15% до 12180 грн. (1218*10 МЗП у розрахунку на місяць), 17 %
2015	1218	15% до 12180 грн. (1218 *10 МЗП у розрахунку на місяць), 20%
2016	1378	18%
2017	3200	18%
2018	3723	18%
2019	4173	18%
2020	4723	18%

Для вирішення проблем, що стосуються оподаткування доходів фізичних осіб в Україні, врахувавши зарубіжний досвід, необхідно вжити такі заходи: щодо збільшення прозорості та відкритості справляння ПДФО; підвищення рівня

податкового контролю; зменшення податкового тиску на платників і при цьому знайти шляхи розширення бази оподаткування; запровадження прогресивної шкали оподаткування доходів; призначення справедливих соціальних пільг громадянами, окремим сім'ям; підвищення рівня доходів фізичних осіб, шляхом створення додаткових робочих місць, інвестування економіки тощо.

Таким чином, узагальнюючи всі нововведення можна стверджувати, що податок на доходи фізичних осіб виконує важливу фіскальну та соціально-регулятивну функції. Реформування податкового законодавства сприяло збільшенню податкових надходжень до бюджету та створило умови для підвищення впливу податку на рівень життя населення. Основним напрямком подальшого удосконалення законодавчої бази у цій сфері має стати зменшення податкового навантаження на соціально незахищені верстви населення та зростання відповідальності платників податку за ухилення від оподаткування.

Список використаних джерел:

1. Верещака М. А., Павлієнко І. В. Оподаткування ПДВ в Україні: аналіз переваг та недоліків. *Актуальні питання сучасної економічної науки*: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. Полтава, 2019. С.180-183.
2. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: <http://sfs.gov.ua/nk/rozdil-iv--podatok-na-dohodi-fizichnih-o/> (дата звернення: 01.04.2020).
3. Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні: Закон України від 31.03.2014 р. № 1166-VII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1166-18> (дата звернення: 01.04.2020).
4. Соціально-економічні наслідки та проблеми реформування системи оподаткування доходів фізичних осіб. URL: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/f1cf30310cefc84b0df16960cf6e90ce.pdf> (дата звернення: 01.04.2020).

*Науковий керівник: Лега О. В., к.е.н., доцент, доцент
кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю*